

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponenta práce

Diplomantka: Bc. Kateřina Srníková

Název práce: Stejnopohlavní manželství v kontextu Advocacy Coalition Framework

Autor posudku: PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.

Téma práce, aktuálnost tématu, věcný přínos práce a její přidané hodnoty

Předložená diplomová práce Kateřiny Srníkové se zabývá problematikou stejnopohlavního manželství z perspektivy Advocacy Coalition Framework (ACF). Téma je aktuální a relevantní pro obor veřejná a sociální politika a považuji jej za vhodně zvolené jak s ohledem na věcnou problematiku práce, tak její teoretické pojetí.

Za největší práce přínos práce považuji vzhled do aktuálního tématu, které představuje jedno z podstatných témat českých „kulturních válek“.

Strukturace práce (forma, struktura a koncepce; prezentace obsahu)

Diplomová práce je po formální stránce strukturována formou odpovídající požadavkům na diplomovou práci. Po vymezení základních pojmů následuje představení ACF. Na tuto část navazuje uvedení do problematiky stejnopohlavního manželství. Pak se práce věnuje své metodologie (cíle, otázky, sběr dat, analýza dat, limity a etické aspekty). Poté je pozornost věnována identifikaci aktérů koalic a jejich přesvědčení, analýze projednávání návrhu zákona o stejnopohlavním manželství na schůzi Poslanecké sněmovny ČR a mediální analýze poslanců vystupujících v diskusi. Práce je uzavřena diskusí získaných poznatků a závěrem. V celkovém kontextu práce oceňuji zařazení příloh k rozhovorům, ale postrádám kódovací knihu, která by umožnila jasnější vzhled do určování přesvědčení. S ohledem na jasnost a přehlednost prezentovaného obsahu bych doporučil propojení teoretických východisek (ACF) v části 3 a věcné problematiky prezentované v částech 2 a 4. To by dalo čtenáři jasnější perspektivu i vzhled do celé problematiky než oddělení věcné problematiky od ACF.

Stanovení výzkumných otázek (a cílů) a jejich zodpovězení (formulace cílů, hypotéz), splnění vytečených cílů a záměrů)

Stanovení a formulace výzkumných otázek a cílů rámcově odpovídá tematickému i teoretickému zaměření práce. Nicméně by bylo potřeba lépe obsahově propojit cíle, především vedlejší cíle, výzkumné otázky a hypotézy, protože jejich logické souvislosti nejsou příliš jasné (s. 20-21). Například není jasné, zda práce sleduje především advokační koalice, nebo jestli se se zaměřuje i na změnu („*jak se měnily hodnoty a postoje aktérů v průběhu nastolování agendy*“, s. 21). V tomto ohledu vítám uvedení hypotéz, které se vztahují k vybraným aspektům ACF, protože hypotézy by měly představovat jednu ze základních linek v konstrukci odpovědi a zároveň jejich operacionalizace by měla vést metodologii práce. Jsem však názoru, že hypotézy by měly vycházet z výzkumných otázek a nikoli naopak, protože hypotézy představují případné odpovědi na otázky.

Práce se snaží na položené otázky odpovídat, ale s ohledem na výše uvedené konceptuální nejasnosti nejsou odpovědi zcela přesvědčivé i jasné a to především u advokačních koalic a jejich přesvědčení.

Propracování a aplikaci teoretických východisek a přístupů (teoretická konzistentnost, šíře a komplexnost uchopení problematiky)

Z práce mi vyplývá, že diplomantka se orientuje ve věcné problematice práce, ale propojení s teoretickou perspektivou by mohlo být přesvědčivější.

Obecně ve mně budí práce s ACF poněkud rozpaky v tom, zda diplomantka ACF dobře rozumí. Diplomantka pracuje s relevantní literaturou a zpracování ACF je velmi dobré. Problém nastává při uplatnění ACF na zvolený případ, a to jak konceptualizací tak operacionalizací zvolených konceptů. Jedná se například o nejasné pojetí advokačních koalic (proč deduktivně používá obecné kategorie aktérů, kde jí chybí zástupci veřejné správy (byrokracie), když by bylo vhodnější empiricky identifikovat konkrétní aktéry jednotlivých koalic a teprve pak je případně přiřazovat k obecným kategoriím) či změny podle ACF. Práce působí dojmem, že používá ACF především jako organizační konstrukt, který jí pomáhá uchopit komplexitu procesu tvorby veřejných politik na konkrétním případě. Nicméně práce by měla více interpretovat příklad z perspektivy ACF, měla by tak vyprávět „příběh“ podle ACF.

Také bych uvítal zevrubnou diskuzi, z jakých důvodů považuje ACF jako nejvhodnější teoretický rámec pro své zkoumání (porovnání s jinými rámci, soulad s předpoklady ACF apod.).

Propracování metodologického přístupu a aplikace jednotlivých metod (volba vhodných metod)

Metodologická úroveň práce je další oblastí práce, která přitahuje pozornost. Na jedné straně oceňuji snahu o práci s odbornými články, veřejněpolitickými dokumenty, mediálními výstupy a rozhovory i diskuzi limitů práce a etického rozměru. Na druhé straně mi často uniká jejich provázání a smysl použití. Například rozhovory jsou podstatným zdrojem informací pro identifikaci advokačních koalic. Chápu problémy se získáváním respondentů, ale zařazení rozhovorů 3 a 4 mi příliš nedává smysl s ohledem na zaměření práce. Tak by bylo vhodné udělat širší analýzu mediálních výstupů, protože z nich je možné získat nejen komplexnější vhled do problematiky, ale i získat přesvědčení a aktéry formující koalice (například Discourse Network Analysis).

Další problémový bodem práce vidím v konkrétním metodologickém zpracování. To je pojato často velmi obecně a čtenář se příliš nedozví o přesnější operacionalizaci a konkrétním průběhu analýzy jednotlivých konceptů či uvedených hypotéz. Například u přesvědčení, konstitutivního prvku advokačních koalic, není uveden ani postup kódování, ani samotná kódovací kniha. Podobné to je s mediální analýzou. Operacionalizace zvolených hypotéz není jasná, i když by mohla posloužit jako vodítko k metodologickému zpracování práce (co a jak analyzovat). V tomto ohledu oceňuji alespoň uvedení podkladů k rozhorům.

Využití literatury a dat (práce s odbornou literaturou)

V práci je vidět, že diplomantka je obeznámena se základními texty k ACF. Nicméně s ohledem na zaměření práce bych jich uvítal jak aktuálnější texty (teorie, přehledové texty i metodologie ACF), tak větší práci případovými studiemi aplikující zkoumané prvky ACF. Také by bylo vhodné přesněji pracovat s danou literaturou. Například odkaz na Sabatier a Weible (2017) znamená odkaz na celou kolektivní monografii, nikoli jen na kapitolu o ACF.

Snaha o práci s daty oceňuji, ale opět by bylo vhodné této oblasti věnovat pozornost v souvislosti s návazností na provázanost s teoretickou perspektivou (viz výše). Také bych se nebál většího záběru, ať již v širší dokumentů (neomezoval bych se na jednu schůzi či jen na nová sociální média vystupujících v plenární diskuzi), ale i u rozhovorů.

Rozumím komplikaci s jejich sháněním, ale získat rozhovorů od členů jednotlivých koalic je pro práci docela podstatné.

Věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace (odborná jazyková úroveň odborná dikce)

V rovině věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace se práce potýká s problémy nejasného stejnými problémy jako výše. Diplomantka by měla především přesněji pracovat s pojmy. Například význam „politický“ a „veřejněpolitický“ mají v češtině jiný význam (viz např. s. 9).

Také mám určité pochyby o identifikaci advokačních koalic. Koalice by měly být identifikovány empiricky a odvozování z pouhé dichotomie pro/proti může být nepřesné. Opravdu byly v dané záležitosti jen dvě koalice, nebo byla i třetí zastávající kompromisní. Řešení (různé pojmy, ale stejný obsah).

Také bych doporučil používat konkrétní jednání Poslanecké sněmovny jako konkrétní příklad, kde mohou demonstrovat jednotlivé koalice a jejich spory, které jsou usazeny v širším a dlouhodobějším kontextu celé problematiky. Otázka manželství úzce navazuje na předchozí emancipační snahy vedoucí k registrovanému partnerství a je dlouhodoběji součástí diskuzí v daném subsystému (právní forma vztahu).

Stylistika a formálního zpracování (citace, grafická úprava atd.)

Práce se snaží držet jednotné citační normy, ale objevují se zde dílčí nedostatky. Například v seznamu literatury je nepravidelně umístěován rok vydání. Také bych uvítal častější používání odkazů na konkrétní stránky. Například v části 2 by to bylo často vhodné s ohledem na ověřování informací.

Grafická úprava splňuje požadavky kladené na diplomovou práci.

V práci neshledávám nedostatky vůči standardům požadovaným na formální úpravu diplomové práce na KVSP ISS UK FSV.

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: [ ] Theses [X] Turnitin [ ] Ouriginal (Urkund) Komentář k výsledku kontroly: 16% shoda, bez výhrad

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci připustit k obhajobě a hodnotit známkou D při přesvědčivém výkonu u obhajoby.

Otázky k obhajobě:

Z jakých důvodů považujete ACF za vhodný teoretický rámec pro Vaše zkoumání (soulad s východiskem a předpoklady rámce)?

Jak jste konkrétně analyzovala přesvědčení na Vašem příkladu?

Datum: 23. května 2023

Podpis:

PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.